

L I G J
Nr.9021, datë 6.3.2003

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË “KONVENTËN PËR TREGTINË
NDËRKOMBËTARE TË SPECIEVE TË RREZIKUARA TË FLORES DHE FAUNËS SË EGËR
(CITES)**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në “Konventën për tregtinë ndërkombëtare të specieve të rrezikuara të florës dhe faunës së egër (CITES)”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekret nr.3759, datë 26.3.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Alfred Moisiu**

KONVENTA
**PËR TREGTINË NDËRKOMBËTARE TË SPECIEVE TË RREZIKUARA TË FLORES DHE
FAUNËS SË EGËR (CITES)**

Nënshkruar në Uashington, D.C. në 3 mars 1973

Ndryshuar në Bon, më 22 qershor 1979

Shtetet Palë:

duke kujtuar që flora dhe fauna e egër, në format e tyre të shumta të bukura dhe të ndryshme, janë një pjesë e pazëvendësueshme e sistemeve natyrore të tokës që duhen mbrojtur për sot dhe gjeneratat që do të vijnë;

të vetëdijshëm për rritjen e vlerave estetike, shkencore, kulturore, shplodhëse dhe ekonomike të florës dhe faunës së egër;

duke kujtuar që njerëzit dhe shtetet janë dhe duhet të jenë mbrojtësit më të mirë të florës dhe faunës së vendeve të tyre;

duke kujtuar, gjithashtu, që bashkëpunimi ndërkombëtar është baza për mbrojtjen e specieve të caktuara të florës dhe faunës së egër kundër mbishfrytëzimit prej tregtisë ndërkombëtare;

të bindur për urgjencën për marrjen e masave të duhura për këtë qëllim,

ranë dakord si më poshtë vijon:

Neni 1 Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente, pavarësisht se përmbajtja kërkon ndryshe:

- a) “Specie” kuptohen speciet, nënspeciet ose popullatat e shpërndara gjeografikisht;
- b) “Ekземplar” kuptohen:
 - i) një kafshë ose bimë e gjallë ose e vdekur;
 - ii) në rastin e një kafshe: për speciet e përfshira në shtojcat I dhe II një pjesë e tyre ose e prejardhur që njihet pa vështirësi; për speciet që përfshihen në shtojcën III, një pjesë e tyre ose e prejardhur që njihet pa vështirësi, specifikuar në shtojcën III në raport me speciet;
 - iii) në rastin e një bime; për speciet e përfshira në shtojcën I, një pjesë e tyre ose e prejardhur që njihet pa vështirësi; për speciet e përfshira në shtojcat II dhe III, një pjesë e tyre ose e prejardhur që njihet pa vështirësi, specifikuar në shtojcat II dhe III në raport me speciet.
- c) “Tregti” kuptohet eksporti, rieksperti, importi dhe hyrja nga deti.
- d) “Rieksperti” kuptohet eksporti i një ekземplari që ka qenë importuar më parë.
- e) “Hyrja nga deti” kuptohet transporti drejt një shteti i ekземplarit të ndonjë specie që është marrë në mjedisin detar, që nuk është nën juridiksionin e ndonjë shteti.
- f) “Institucion shkencor” kuptohet një autoritet shkencor kombëtar përcaktuar në përputhje me nenin IX.
- g) “Institucion administrues” kuptohet një autoritet administrues kombëtar përcaktuar në përputhje me nenin IX.
- h) “Palë” kuptohet një shtet, për të cilin kjo Konventë ka hyrë në fuqi.

Neni 2 Parimet kryesore

1. Shtojca I do të përmbajë të gjitha speciet e rrezikuara për zhdukje, që janë ose mund të ndikohen nga tregtia. Tregtia e ekземplarëve të këtyre specieve duhet të jetë objekt i një rregulloreje strikte të veçantë, me qëllim për të ndaluar rrezikimin e mëtejshëm të jetës së tyre dhe duhet lejuar vetëm në raste të veçanta.
2. Shtojca II do të përmbajë:
 - a) të gjitha speciet që për momentin nuk rrezikohen për zhdukje, por që mund të bëhen të tilla, pavarësisht se tregtia e ekземplarëve të këtyre specieve është subjekt i rregullave strikte, me qëllim evitimin e shfrytëzimit që rrezikon mbijetesën e tyre;
 - b) specie të tjera që mund të jenë subjekt i rregullave, me qëllim që tregtia e ekземplarëve të specieve të caktuara sipas paragrafit (a) të kësaj pike, mund të bëhet me një kontroll të efektshëm.
3. Shtojca III do të përmbajë të gjitha speciet, që ndonjë Palë i përcakton si objekt të një rregulloreje brenda juridiksionit të saj, me qëllim parandalimin ose kufizimin e shfrytëzimit dhe, nëse është e nevojshme, bashkëpunimin me Palët e tjera në kontrollin e tregtisë.
4. Palët nuk duhet të lejojnë tregtinë e ekземplarëve të specieve që përfshihen në shtojcat I, II dhe III, përveç në përputhje me kushtet e Konventës në fjalë.

Neni 3 Rregullorja e tregtisë së ekземplarëve të specieve të përfshira në shtojcën I

1. Tregtimi i ekземplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën I do të kryhet në përputhje me kushtet e këtij neni.
2. Eksporti i ekземplarëve të specieve të përfshira në shtojcën I duhet të bëhet me një pëlqim paraprak dhe një leje eksporti. Leja e eksportit jepet vetëm kur plotësohen kushtet e mëposhtme:
 - a) Institucioni shkencor i shtetit nga eksportohet ka njoftuar që ky eksport nuk do të jetë i dëmshëm për mbijetesën e species.

b) Institucioni administrues i shtetit që eksporton është i kënaqur që ekzemplari nuk është marrë në kundërshtim me ligjet e këtij shteti për mbrojtjen e florës dhe faunës.

c) Institucioni administrues i shtetit që eksporton është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë duhet të jetë i gatshëm dhe ngarkohet në mënyrë që të minimizohet rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij.

d) Institucioni administrues i shtetit që eksporton është i kënaqur që një leje importi është dhënë për ekzemplar.

3. Importi i një ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën I duhet të bëhet me pëlqimin paraprak dhe një leje importi, si dhe një leje eksporti ose certifikate rieksperti. Leja e importit do të jepet vetëm kur janë plotësuar kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion shkencor i shtetit që importon ka njoftuar që importi do të bëhet për qëllime që nuk dëmtojnë mbijetesën e specieve në fjalë.

b) Një institucion shkencor i shtetit që importon është i kënaqur që marrësi i pritshëm i ekzemplarit të gjallë ka pajisje të përshtatshme për strehimin dhe ruajtjen e tij.

c) Një institucion administrues i shtetit që importon ka dijeni që ekzemplari nuk do të përdoret për qëllime tregtare parësore.

4. Rieksperti i ndonjë ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën I do të bëhet me pëlqimin dhe paraqitjen e një certifikate rieksperti. Kjo certifikatë rieksperti do të lëshohet vetëm kur janë plotësuar kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion administrues i shtetit që rieksperton është i kënaqur që ekzemplari u importua në atë shtet në përputhje me kushtet e Konventës në fjalë.

b) Një institucion administrues i shtetit që rieksperton është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë do të bëhet gati dhe transportohet në mënyrë të tillë, që të minimizohet rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij.

c) Një institucion administrues i shtetit që rieksperton është i kënaqur që një leje importi është lëshuar për ndonjë ekzemplar të gjallë.

5. Hyrja nga deti i ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën I do të bëhet me një certifikatë nga institucioni administrues i shtetit ku hyhet. Certifikata do të lëshohet vetëm kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion shkencor i shtetit ku hyhet njofton që hyrja nuk do të jetë e dëmshme për mbijetesën e specieve në fjalë.

b) Një institucion administrues i shtetit ku hyhet është i kënaqur që marrësi i pritshëm i një ekzemplari të gjallë është i pajisur të strehojë dhe kujdeset për të.

c) një institucion administrues i shtetit ku hyhet është i kënaqur që ekzemplari nuk do të përdoret për qëllime tregtare parësore.

Neni 4

Rregullat e tregtisë për ekzemplarët e specieve që përfshihen në shtojcën II

1. Tregtia e ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën II duhet të bëhet në përputhje me kushtet e këtij neni.

2. Eksporti i ndonjë ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën II do të kërkojë pëlqimin paraprak dhe paraqitjen e një leje eksporti. Kjo leje do të jepet vetëm kur të plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion shkencor i shtetit që eksporton ka njoftuar që ky eksport nuk do të jetë dëmtues për mbijetesën e këtyre specieve.

b) Një institucion administrues i shtetit që eksporton është i kënaqur që ekzemplari nuk është marrë në kundërshtim me ligjet e atij shteti për mbrojtjen e florës dhe faunës.

c) Një institucion administrues i shtetit që eksporton është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë do të jetë i gatshëm dhe transportohet në mënyrë të tillë, që rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij të jetë minimal.

3. Një institucion shkencor i çdo Pale duhet të vëzhgojë lejet e eksportit të lëshuara nga Shteti për ekzemplarët e specieve të përfshira në shtojcën II dhe eksportin aktual të këtyre ekzemplarëve. Në rastet kur një institucion shkencor përcakton që eksporti i ekzemplarëve të specieve të tilla duhet të zvogëlohet, me qëllim mirëmbajtjen e species në nivele të pranueshme lidhur me rolin e saj në ekosistemet ku jeton dhe mbi nivelin që e bën atë specie të përshtatshme për t'u përfshirë në shtojcën I, institucioni shkencor duhet të këshillojë institucionin administrues për masat që duhen marrë për të zvogëluar dhënien e lejeve të eksportit për ekzemplarët e atyre specieve.

4. Importi i ndonjë ekzemplari të specieve që përfshihen në shtojcën II do të kërkojë paraqitjen paraprake të lejes së eksportit ose një certifikatë rieksperti.

5. Rieksperti i ndonjë ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën II duhet të bëhet me pëlqimin paraprak dhe paraqitjen e një certifikate rieksperti. Një certifikatë e tillë do të lëshohet vetëm kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion administrativ i shtetit që rieksperton është i kënaqur që ekzemplari është importuar në atë shtet në përputhje me kushtet e kësaj Konvente.

b) Një institucion administrativ i shtetit që rieksperton është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë duhet të bëhet gati ose transportohet në mënyrë të tillë që rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij të jetë sa më i vogël.

6. Hyrja nga deti i ndonjë ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën II do të bëhet me certifikatë nga institucioni administrues i shtetit ku hyhet. Certifikata duhet të jepet vetëm kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Institucioni shkencor i shtetit ku hyhet njofton që hyrja nuk do të jetë e dëmshme për mbijetesën e specieve në fjalë.

b) Një institucion administrues i shtetit ku hyhet është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë do të mbahet në mënyrë që të minimizohet rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij.

7. Certifikatat përmendur në pikën 6 të këtij neni, mund të lëshohen duke marrë mendimin e një instituti shkencor, në bashkëpunim me institucionet e tjera shkencore kombëtare ose, nëse është e nevojshme, institucionet shkencore ndërkombëtare, në një rreth kohor që nuk kalon një vit për numrin total të ekzemplarëve, që do të hyjnë në këtë periudhë.

Neni 5

Rregullorja e tregtisë së ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën III

1. Tregtia e ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën III duhet të bëhet në përputhje me kushtet e këtij neni.

2. Eksporti i ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcën III nga shtetet që kanë përfshirë këtë specie në shtojcën III do të bëhet me pëlqimin paraprak dhe paraqitjen e një leje eksporti. Kjo leje do të jepet vetëm kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

a) Një institucion administrimi i shtetit që eksporton është i kënaqur që ekzemplari nuk është marrë në kundërshtim me ligjet e atij shteti për mbrojtjen e florës dhe faunës.

b) Një institucion administrimi i shtetit që eksporton është i kënaqur që ndonjë ekzemplar i gjallë duhet të jetë gati dhe transportohet në mënyrë që rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimit të keq të tij të jetë minimal.

3. Importi i ndonjë ekzemplari të specieve të përfshira në shtojcën III do të kërkojë, përveç rasteve kur zbatohet pika 4 e këtij neni, paraqitjen e certifikatës së origjinës dhe, kur importi është prej një shteti që e ka përfshirë atë specie në shtojcën III, një leje eksporti.

4. Në rastin e rieksporit, një certifikatë e dhënë prej institucionit administrues të shtetit që rieksperton dhe që ai ekzemplar është kaluar në atë shtet ose është rieksportuar do të pranohet prej shtetit që importon si vërtetim që kushtet e kësaj Konvente janë zbatuar në përputhje me ekzemplarin në fjalë.

Neni 6 Lejet dhe certifikatat

1. Lejet dhe certifikatat e dhëna sipas kushteve të neneve 3, 4 dhe 5 do të përgatiten sipas kushteve të këtij neni.

2. Një leje eksporti do të përmbajë informacionin e specifikuar në modelin që ndodhet në shtojcën IV, dhe mund të përdoret për eksport brenda një periudhe 6-mujore nga data kur është lëshuar.

3. Çdo leje ose certifikatë duhet të përmbajë titullin e Konventës në fjalë, emrin dhe një vulë të institucionit administrues që e ka dhënë atë dhe një numër kontrolli caktuar prej institucionit administrues.

4. Kopjet e lejeve ose certifikatave lëshuar prej institucionit administrues duhet të tregohen si kopje dhe mos të përdoren në vend të origjinalit, përveç rasteve të veçanta të përcaktuara.

5. Leje ose certifikatë e veçantë do të kërkohet për çdo ngarkesë ekzemplarësh.

6. Një institucion administrues i shtetit, që importon një ekzemplar duhet ta ndalojë dhe ruajë lejen e eksportit ose certifikatën e riekспортit dhe ndonjë leje importi korresponduese paraqitur në përputhje me importin e atij ekzemplari.

7. Aty ku është e përshtatshme dhe e mundshme institucioni administrues duhet të fiksojë një shenjë mbi ekzemplarin për ta ndihmuar në përcaktimin e tij. Me këtë rast me “shenjë” kuptohet ndonjë stampë e paheqshme, vulë plumbi ose ndonjë gjë tjetër e përshtatshme për identifikimin e ekzemplarit, vënë në mënyrë të tillë që të pengojnë imitimin e saj prej personave të paautorizuar sa më shumë të jetë e mundur.

Neni 7 Përjashtime dhe kushte të tjera të veçanta që lidhen me tregtinë

1. Kushtet e neneve 3, 4 dhe 5 nuk do të aplikohen për kalimin ose transportin e ekzemplarëve nëpërmjet ose në territorin e një Pale, ndërsa ekzemplarët mbesin në kontrollin doganor.

2. Kur një institucion administrues i shtetit që eksporton ose riekспортon është i kënaqur që një ekzemplar është marrë përpara kushteve të Konventës në fjalë që aplikohen tek ky ekzemplar, kushtet e neneve 3, 4 dhe 5 nuk do të zbatohen tek ai ekzemplar, kur institucioni administrues lëshon një certifikatë për këtë arsye.

3. Kushtet e neneve 3, 4 dhe 5 nuk do të zbatohen për ekzemplarët që janë personale ose shtëpiake. Ky përjashtim nuk do të zbatohet kur:

a) në rastin e një ekzemplari të specieve që përfshihen në shtojcën I, ato janë marrë prej pronarit jashtë vendit të tij dhe janë importuar në atë shtet.

b) në rastin e ekzemplarëve të specieve të përfshira në shtojcën II:

i) ato janë marrë prej pronarit jashtë vendit të tij dhe në një shtet ku lejohet marrja e qenieve të egra;

ii) ato janë importuar në vendin e origjinës së pronarit;

iii) shteti ku lejohet marrja e qenieve të egra kërkon lejet e eksportit përpara eksportit të këtyre ekzemplarëve, pavarësisht se institucioni administrues është i informuar që ekzemplarët janë marrë përpara se kushtet e kësaj Konvente të aplikohen tek to.

4. Ekzemplarët e specieve të kafshëve të përfshira në shtojcën I të rritur nga njeriu për qëllime tregtimi ose të specieve të bimëve të përfshira në shtojcën I të rritura artificialisht për qëllime tregtare, do të konsiderohen ekzemplarë të specieve të shtojcës II.

5. Kur një institucion administrues i shtetit që eksporton është njoftuar që ekzemplari i një kafshe është rritur nga njeriu ose ndonjë bimë është rritur artificialisht, ose është pjesë e kësaj kafshe ose bime, ose ka rrjedhur prej tyre, një certifikatë prej po atij institucionit administrues për këtë qëllim do të pranohet në vend të lejeve ose certifikatave të kërkuara sipas kushteve të neneve 3, 4 ose 5.

6. Kushtet e neneve 3, 4 dhe 5 nuk do të gjejnë zbatim për huatë jotregtare, dhuratat ose shkëmbimet midis shkencëtarëve ose institucioneve shkencore të njohura prej një institucionit administrues të vendit të vet, për ekzemplarët e herbareve, ata të ruajtur, tharë ose fiksuar në muze dhe materialin bimor të gjallë që mban një etiketë të lëshuar ose miratuar nga institucioni administrues.

7. Një institucion administrues i një shteti mund të ndryshojë kërkesat e neneve 3, 4 dhe 5, lejojë

lëvizjen pa leje ose certifikatë të ekzemplarëve që bëjnë pjesë në kopshtet zoologjike të lëvizshme, kafshët e cirkut, ekspozitat e bimëve ose ekspozita të tjera të lëvizshme, por duke siguruar që:

- a) eksportuesi ose importuesi regjistron të dhëna të plota për këta ekzemplarë tek institucioni administrues;
- b) ekzemplarët janë në kategoritë e përcaktuara në paragrafin 2 ose 5 të këtij neni;
- c) institucioni administrues është njoftuar që një ekzemplar i gjallë do të transportohet dhe tregohet kujdes në mënyrë që të pakësohet rreziku i plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimi i keq i tij.

Neni 8

Masat që duhen marrë nga Palët

1. Palët duhet të marrin masa për zbatimin e kushteve të kësaj Konvente dhe ndalojnë dhunimin e tregtisë së ekzemplarëve. Në këto masa do të përfshihen:

- a) ndëshkimi i tregtisë ose marrja e ekzemplarëve, ose të dyja bashkë;
- b) sigurimi i konfiskimit ose kthimit të ekzemplarit në shtetet nga u eksportua.

2. Në vijim të masave të marra sipas pikës 1 të këtij neni, një Palë, kur e shikon të arsyeshme, duhet të sigurojë një metodë për rikthim të brendshëm të shpenzimeve të shkaktuara si rezultat i konfiskimit të një ekzemplari të tregtuar në kundërshtim me masat e marra për zbatimin e kushteve të kësaj Konvente.

3. Palët duhet të garantojnë që ekzemplarët të kalojnë procedurat e kërkuara për tregtinë me një minimum vonese. Për të lehtësuar këtë kalim, një Palë duhet të caktojë portat e hyrjes dhe daljes ku ekzemplarët duhen paraqitur për qartësim. Për më tej Palët duhet të sigurojnë që të gjithë ekzemplarët e gjallë, gjatë transitit, mbajtjes ose transportit, të mbahen me kujdes për të minimizuar rrezikun e plagosjes, dëmtimit të shëndetit ose trajtimin e keq.

4. Kur një ekzemplar i gjallë është konfiskuar si rezultat i zbatimit të masave të pikës 1 të këtij neni duhet që:

- a) Ekzemplari t'i lihet institucionit administrues të shtetit që e konfiskon.
- b) Institucioni administrues duhet që, pas konsultimit me shtetin e eksportit, të kthejë ekzemplarin në atë vend me shpenzimet e këtij vendi ose në një qendër shpëtimi, ose tjetër që institucioni administrues e gjykon të përshtatshme dhe në përputhje me kushtet e kësaj Konvente.

c) Institucioni administrues mund të marrë mendimin e një institucioni shkencor ose, kur e shikon të arsyeshme, të konsultohet me Sekretariatin e Konventës me qëllim lehtësimin e vendimit të marrë sipas paragrafit (b) të kësaj pike, duke përfshirë zgjedhjen e qendrës së shpëtimit ose një tjetre.

5. Qendër shpëtimi sipas pikës 4 të këtij neni kuptohet një institucion i caktuar prej një institucioni administrimi për t'u kujdesur për jetën e ekzemplarëve të gjallë, veçanërisht atyre që janë konfiskuar.

6. Çdo Palë duhet të mbajë të dhëna për tregtinë e ekzemplarëve të specieve të përfshira në shtojcat I, II dhe III që duhet të jenë:

- a) emrat dhe adresat e eksportuesve dhe importuesve;
- b) numri dhe tipi i lejeve dhe certifikatave të dhëna; shtetet me të cilat kryhet tregtia; numri ose sasi dhe lloji i ekzemplarëve, emrat e specieve të përfshira në shtojcën I, II dhe III dhe ku është e mundur, përmasat dhe seksin e ekzemplarëve në fjalë.

7. Çdo Palë duhet të përgatisë raporte periodike për zbatimin e Konventës dhe t'i dorëzojë ato në sekretariat:

- a) një raport vjetor që përmban një përmbledhje të informacionit të përmendur në paragrafin (b) të pikës 6 të këtij neni;
- b) një raport dyvjeçar mbi masat e marra legislative, rregulluese dhe administrative për zbatimin e kërkesave të Konventës.

8. Informacioni i përmendur në pikën 7 të këtij neni duhet t'i jepet publikut kur është në përputhje me ligjin e Palës në fjalë.

Neni 9

Institucionet administruese dhe shkencore

1. Çdo Palë, për qëllimet e kësaj Konvente, duhet të caktojë:
 - a) një ose më shumë institucione administruese kompetente për të dhënë leje ose certifikata në emër të asaj Pale;
 - b) një ose më shumë institucione shkencore.
2. Një shtet që depoziton instrumentin e ratifikimit, pranimin, aprovimit ose hyrjes duhet që në të njëjtën kohë të njoftojë qeverinë ku depozitohen dokumentet për emrin dhe adresën e institucionit administrues të caktuar për të komunikuar me Palët e tjera dhe Sekretariatit.
3. Çdo ndryshim me përcaktimet ose autorizimet sipas kushteve të këtij neni, duhet t'i komunikohet prej Palës në fjalë Sekretariatit për t'ua njoftuar dhe Palëve të tjera.
4. Një institucion administrues sipas pikës 2 të këtij neni, duhet, nëse kërkohet prej Sekretariatit ose institucionit administrues të një Pale tjetër, të komunikojë vërtetësinë e vulave, shenjave ose të tjera të përdorura për vërtetësinë e lejeve ose certifikatave.

Neni 10

Tregtia me shtetet që nuk janë Palë të Konventës

Kur eksporti ose riekspori është për në, ose importi është nga, një shtet që nuk është Palë e kësaj Konvente, mund të pranohet nga Palët një dokumentacion i krahasueshëm lëshuar nga institucionet kompetente të atij shteti dhe që janë konform me kërkesat e kësaj Konvente për lejet dhe certifikatat.

Neni 11

Konferenca e Palëve

1. Sekretariati duhet të thërrasë një takim të Palëve jo më vonë se dy vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente.
2. Pas kësaj Sekretariati duhet të organizojë takime të rregullta të paktën një herë në dy vjet, pavarësisht se Konferenca e Palëve vendos ndryshe dhe takime të jashtëzakonshme në çdo kohë me kërkesë të shkruar nga të paktën 1/3 e Palëve.
3. Në takimet, si ato të rregullta ose të jashtëzakonshme, Palët duhet të shikojnë zbatimin e Konventës dhe:
 - a) të përgatisin një kusht që të ndihmojnë Sekretariatit për të realizuar detyrat e tij dhe të caktojë kushtet financiare;
 - b) të marrin në konsideratë dhe të pranojnë ndryshime në shtojcat I dhe II sipas nenit 15;
 - c) të shikojnë përparimin e bërë drejt rivendosjes dhe konservimit të specieve të përfshira në shtojcat I, II dhe III;
 - d) të marrin dhe të shqyrtojnë raportet e paraqitura nga Sekretariati ose ndonjë Palë;
 - e) aty ku është e mundur, të bëjnë rekomandime për përmirësimin e efektivitetit të kësaj Konvente.
4. Në çdo takim të rregullt, Palët duhet të caktojnë kohën dhe vendin e takimit tjetër të radhës, që do të mbahet sipas kushteve të pikës 2 të këtij neni.
5. Në çdo takim Palët duhet të përcaktojnë dhe miratojnë rregullat e procedimit të një takimi.
6. Kombet e Bashkuara, agjencitë e specializuara të saj dhe Agjencia Ndërkombëtare e Energjisë Atomike, dhe ndonjë shtet që nuk është Palë në këtë Konventë, mund të marrin pjesë në takimet e Palëve si vëzhgues pa të drejtë vote.
7. Një institucion ose agjenci e kualifikuar teknikisht në mbrojtjen, konservimin ose administrimin e florës dhe faunës së egër, në kategoritë e mëposhtme, dhe që ka informuar Sekretariatit për dëshirën e saj për të marrë pjesë në takimin e Palëve si vëzhgues, do të pranohet pavarësisht se të paktën 1/3 e Palëve nuk janë dakord:
 - a) Agjencitë ndërkombëtare ose institucionet qeveritare, ose joqeveritare dhe agjencitë e

institucionet kombëtare qeveritare.

b) Agjencitë ose organizatat kombëtare joqeveritare, të cilat janë miratuar të tilla nga shteti ku ato ndodhen.

Sapo të pranohen, këta vëzhgues do të kenë të drejtën të marrin pjesë në takime, por pa të drejtë vote.

Neni 12

Sekretariati

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, duhet të krijohet Sekretariati nga Drejtori Ekzekutiv i Organizatës së Kombeve të Bashkuara për Mjedisin (UNEP). Nëse shikohet e nevojshme dhe e domosdoshme Sekretariati mund të ndihmohet nga agjenci dhe institucione ndërqeveritare ose joqeveritare kombëtare ose ndërkombëtare të kualifikuara teknikisht në mbrojtjen, konservimin dhe administrimin e florës dhe faunës së egër.

2. Detyrat e Sekretariatit do të jenë:

- a) të përgatisë dhe organizojë takimet e Palëve;
- b) të plotësojë funksionet e caktuara atij sipas kushteve të neneve 15 dhe 16 të kësaj Konvente;
- c) të ndërmarrë studime shkencore dhe teknike në përputhje me programet e miratuara nga konferenca e Palëve, që do të ndihmojnë në zbatimin e kësaj Konvente, duke përfshirë studime lidhur me standardet për përgatitjen dhe transportin e përshtatshëm të ekzemplarëve të gjallë dhe mënyrat për identifikimin e tyre;
- d) të studiojë raportet e Palëve dhe të kërkojë prej tyre informacione të mëtejshme, kur e shikon të nevojshme, për të siguruar zbatimin e kësaj Konvente;
- e) të tërheqë vëmendjen e Palëve për çështje që lidhen me qëllimet e kësaj Konvente;
- f) të publikojë periodikisht dhe të shpërndajë tek Palët njoftime aktuale për shtojcat I, II dhe III së bashku me ndonjë informacion që do të lehtësojë përcaktimin e ekzemplarëve të specieve të përfshira në këto shtojca;
- g) të përgatisë raporte vjetore për Palët, për punën e tij dhe për zbatimin e kësaj Konvente dhe të tjera që mund të kërkojnë nga takimet e Palëve;
- h) të rekomandojë masa për plotësimin e qëllimeve dhe kushteve të kësaj Konvente, duke përfshirë shkëmbimin e informacionit me natyrë shkencore ose teknike;
- i) të kryejë funksione që mund t'i caktohen nga Palët.

Neni 13

Masat ndërkombëtare

1. Në rastet kur Sekretariati sipas, informacionit të marrë, di që ndonjë specie përfshirë në shtojcat I ose II është dëmtuar në mënyrë të pakthyeshme prej tregtisë së ekzemplarëve të saj ose që kërkesat e kësaj Konvente nuk janë zbatuar efektshëm, duhet ta komunikojë këtë informacion tek institucioni administrues i caktuar prej Palës ose palëve në fjalë.

2. Kur një Palë merr informacion siç thuhet në pikën 1 të këtij neni, ajo duhet që menjëherë të informojë Sekretariatit për faktorët përkatës të deriatëhershëm siç e lejojnë ligjet dhe, kur është e mundur, të propozojë veprime për korrigjim. Kur një Palë përcakton që kërkesa është e pranueshme, kjo duhet të kryhet nga një ose më shumë persona të autorizuar nga Pala.

3. Informacioni i siguruar nga Pala ose rezultuar prej një kërkesë siç thuhet në pikën 2 të këtij neni duhet të shqyrtohet nga Konferenca e ardhshme e Palëve, e cila mund të bëjë rekomandime ku ajo e shet të përshtatshme.

Neni 14

Ndikimi mbi legjislacionin kombëtar dhe konventat ndërkombëtare

1. Kërkesat e kësaj Konvente ndikojnë në të drejtën e Palëve të marrin:
 - a) masa strikte kombëtare lidhur me kushtet për tregti, marrje, zotërim ose transport të ekzemplarëve të specieve që përfshihen në shtojcat I, II dhe III ose ndalimin total të tyre;
 - b) masa kombëtare që kufizojnë ose ndalojnë tregtinë, marrjen, zotërimin ose transportin e specieve që nuk përfshihen në shtojcat I, II ose III.
2. Kushtet e kësaj Konvente do të ndikojnë në kërkesat e ndonjë mase kombëtare ose detyrimet e Palëve që rrjedhin prej ndonjë traktati, konvente ose marrëveshjeje ndërkombëtare që lidhet me aspekte të tjera të tregtisë, marrjes, zotërimit ose transportit të ekzemplarëve që janë në fuqi ose mund të hyjnë për një Palë, duke përfshirë dhe ndonjë masë që lidhet me doganat, shëndetin publik, veterinarinë ose karantinën e bimëve.
3. Kërkesat e kësaj Konvente, do të ndikojnë në kërkesat e, ose detyrimet që rrjedhin prej ndonjë traktati, konvente ose marrëveshjeje ndërkombëtare të arritur ose që mund të arrihet ndërmjet shteteve, që krijojnë një bashkim ose marrëveshje rajonale tregtare për të vendosur ose ruajtur një kontroll të vazhdueshëm doganor të jashtëm dhe të lëvizshëm ndërmjet palëve, që lidhen me tregti ndërmjet shteteve anëtare të atij bashkimi ose marrëveshje.
4. Një shtet Palë në këtë Konventë, që është Palë dhe në ndonjë traktat, konventë ose marrëveshje ndërkombëtare tjetër që janë në fuqi në kohën që ka hyrë në fuqi kjo Konventë dhe me kushtet e saj mbrojtja u sigurohet specieve detare të përfshira në shtojcën II, duhet të lirohet nga detyrimet e imponuara mbi të prej kërkesave të kësaj Konvente në lidhje me tregtinë e ekzemplarëve të specieve që bëjnë pjesë në shtojcën II, që janë marrë prej anijeve të regjistruara në atë shtet dhe në përputhje me kërkesat e një tjetër traktati, konvente ose marrëveshjeje ndërkombëtare.
5. Pavarësisht nga kërkesat e neneve 3, 4 dhe 5, eksporti i një ekzemplari të marrë në përputhje me pikën 4 të këtij neni, do të bëhet vetëm me një certifikatë nga një institucion administrues i shtetit ku hyhet për arsye që ekzemplari është marrë në përputhje me kërkesat e një traktati, konvente ose marrëveshjeje ndërkombëtare tjetër në fjalë.
6. Asgjë në Konventën në fjalë nuk do të paragjykojë zbatimin dhe ecurinë e ligjit mbi detin prej Konferencës së Kombeve të Bashkuara mbi ligjin e detit në përputhje me rezolutën 2750 C(XXV) të Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara dhe as pretendimet aktuale ose të ardhshme dhe pikëpamjet ligjore të ndonjë shteti, lidhur me ligjin e detit dhe natyrën e shtrirjen bregdetare e tokësore nën juridiksionin e shtetit.

Neni 15

Ndryshimet për shtojcat I dhe II

1. Kërkesat që vijojnë duhet të zbatohen në lidhje me ndryshimet e shtojcave I dhe II në konferencat e Palëve:
 - a) Çdo Palë mund të propozojë një ndryshim për shtojcën I ose II për t'u shqyrtuar në takimin e ardhshëm të Palëve. Teksti i ndryshimit të propozuar duhet t'i komunikohet Sekretariatit të paktën 150 ditë përpara takimit. Sekretariati duhet të konsultohet me Palët e tjera dhe organizmat e interesuara mbi ndryshimin në përputhje me kërkesat e paragrafëve (b) dhe (c) të pikës 2 të këtij neni dhe duhet të komunikojë përgjigjen tek të gjitha Palët jo më vonë se 30 ditë përpara takimit.
 - b) Ndryshimet duhet të pranohen nga 2/3 e Palëve që janë prezente dhe që votojnë. Për këtë qëllim "Palë prezente dhe që votojnë" kuptohen Palët që ndodhen dhe japin një votë pro ose kundër. Palët që refuzojnë votimin nuk do të numërohen në 2/3 e nevojshme për miratimin e një ndryshimi.
 - c) Ndryshimet e miratuara në takim duhet të hyjnë në fuqi 90 ditë pas takimit për të gjitha Palët, përveç atyre që paraqesin rezerva në përputhje me pikën 3 të këtij neni.
2. Kërkesat e mëposhtme do të zbatohen në përputhje me ndryshimet e shtojcave I dhe II midis takimeve të Konferencës së Palëve:
 - a) Çdo Palë mund të propozojë ndryshimet për shtojcat I ose II për t'u marrë në shqyrtim nga takimet me procedura postare të përcaktuara në këtë pikë.
 - b) Për speciet detare, Sekretariati duhet që, pas marrjes së tekstit për ndryshimin e propozuar, t'ua

komunikojë menjëherë Palëve. Ai duhet gjithashtu të konsultohet me organizmat ndërqeveritare që kanë përgjegjësi në lidhje me këto specie, veçanërisht për marrjen e të dhënave shkencore prej tyre që do të jenë në gjendje të kenë dhe sigurojnë koordinimin për masat konservuese të zbatuara prej këtyre organizmave. Sekretariati duhet të komunikojë pikëpamjet e shprehura dhe të dhënat e siguruara nga këto institucione dhe përfundimet e rekomandimet e tij sa më parë për Palët.

c) Për speciet jodetare, Sekretariati duhet që, pas marrjes së tekstit të ndryshimit të propozuar, të komunikojë menjëherë tek Palët dhe, sa më shpejt të jetë e mundur, rekomandimet e tij.

d) Çdo Palë duhet që, brenda 60 ditëve pas datës kur Sekretariati komunikon rekomandimet e tij tek Palët, sipas paragrafit (b) ose (c) të kësaj pike, të transmetojë tek Sekretariati komentet mbi ndryshimin e propozuar së bashku me ndonjë të dhënë e informacion shkencor përkatës.

e) Sekretariati duhet të komunikojë përgjigjet e marra së bashku me rekomandimet e tij tek Palët sa më parë.

f) Nëse nuk ka kundërshtime për ndryshimin e propozuar prej Sekretariatit brenda 30 ditëve nga data kur përgjigjet dhe rekomandimet janë komunikuar, sipas kërkesave të paragrafit (e) të kësaj pike, ndryshimi do të hyjë në fuqi 90 ditë më vonë për të gjitha Palët, përveç atyre që paraqesin rezervë sipas pikës 3 të këtij neni.

g) Nëse Sekretariati ka marrë ndonjë kundërshtim prej ndonjë Palë, ndryshimi i propozuar duhet të dorëzohet me postë në përputhje me kërkesat e paragrafëve (h), (i) dhe (j) të kësaj pike.

h) Sekretariati duhet të njoftojë Palët nga të cilat janë marrë kundërshtimet.

i) Pavarësisht se Sekretariati merr votat për, kundër ose në mungesë prej e të paktën gjysmës së Palëve brenda 60 ditëve prej datës së njoftimit, sipas paragrafit (h) të kësaj pike, ndryshimi i propozuar duhet të njoftohet në takimin tjetër të Palëve për shqyrtim të mëtejshëm.

j) Duke siguruar që votat janë marrë prej gjysmës së Palëve, ndryshimi duhet të miratohet prej 2/3 të Palëve duke dhënë një votë miratuese ose negative.

k) Sekretariati duhet të njoftojë të gjitha Palët për rezultatin e votimit.

l) Nëse ndryshimi i propozuar miratohet, ai duhet të hyjë në fuqi 90 ditë pas datës së njoftuar nga Sekretariati që ai u pranua nga të gjitha Palët, përveç atyre që bëjnë një rezervim sipas pikës 3 të këtij neni.

Gjatë periudhës 90 ditëshe kërkuar për paragrafin (c) të pikës 1 ose paragrafin (1) të pikës 2 të këtij neni, çdo Palë mundet që duke njoftuar me shkrim Qeverinë Depozituese të paraqesë një rezervë lidhur me ndryshimin. Derisa rezerva të tërhiqet, Pala duhet të trajtohet si një shtet dhe jo si Palë në Konventën në fjalë në përputhje me tregtinë e specieve në fjalë.

Neni 16

Shtojca III dhe ndryshimet më tej

1. Çdo Palë duhet që në çdo kohë të dorëzojë tek Sekretariati një listë të specieve që ajo i përcakton si objekt të rregullores brenda juridiksionit të saj për qëllimin e përmendur në pikën 3 të nenit 2. Shtojca III duhet të përmbajë emrat e Palëve që njoftojnë speciet për t'u përfshirë këtu, emrat shkencore të tyre dhe pjesët ose derivatet e bimëve ose kafshëve në fjalë, që janë specifikuar në lidhje me speciet për kërkesat e paragrafit (b) të nenit 1.

2. Çdo listë dorëzuar sipas kërkesave të pikës 1 të këtij neni duhet t'u komunikohet Palëve prej Sekretariatit sa më parë pas marrjes së tyre. Lista do të hyjë në zbatim si pjesë e shtojcës III, 90 ditë pas datës kur është komunikuar. Në çdo kohë pas komunikimit të kësaj liste, çdo Palë duhet që nëpërmjet njoftimit të shkruar tek Qeveria Depozituese, të dorëzojë një rezervë në lidhje me ndonjë specie ose pjesë ose derivat dhe derisa kjo rezervë të hiqet, shteti do të trajtohet si shtet dhe jo si Palë e kësaj Konvente në lidhje me tregtinë e specieve ose pjesëve apo derivateve të tyre.

3. Një Palë, që ka njoftuar një specie për t'u përfshirë në shtojcën III, mund ta tërheqë njoftimin në çdo kohë duke njoftuar Sekretariatit, i cili duhet të komunikojë tërheqjen tek të gjitha Palët. Tërheqja do të zbatohet 30 ditë pas datës së komunikimit.

4. Çdo Palë, që dorëzon një listë sipas kërkesave të pikës 1 të këtij neni, duhet të dorëzojë tek Sekretariati një kopje të të gjitha ligjeve e rregulloreve të vendit të aplikueshme për mbrojtjen e këtyre

specieve, së bashku me interpretimet që Palës mund t'i duken të përshtatshme ose që i kërkon Sekretariati. Pala duhet që, për aq kohë sa specia në fjalë përfshihet në shtojcën III, të dorëzojë ndonjë ndryshim të këtyre ligjeve e rregulloreve ose ndonjë interpretim sikurse janë miratuar.

Neni 17

Ndryshimi i Konventës

1. Një takim i jashtëzakonshëm i Konferencës së Palëve duhet të thërritet nga Sekretariati me kërkesë të shkruar prej të paktën 1/3 së Palëve për të shqyrtuar dhe miratuar ndryshimet për Konventën në fjalë. Këto ndryshime duhet të miratohen prej 2/3 së Palëve që janë prezente dhe votojnë. Për këtë qëllim "Palë prezente dhe që votojnë" kuptohen Palët që marrin pjesë dhe japin një votë pozitive ose negative në takim. Palët që abstenojnë votimin nuk do të numërohen në 2/3 e kërkuara për miratimin e një ndryshimi.

2. Teksti i një ndryshimi të propozuar duhet të komunikohet prej Sekretariatit tek të gjitha Palët të paktën 90 ditë përpara takimit.

3. Një ndryshim do të hyjë në fuqi për Palët që e kanë pranuar atë 60 ditë pasi 2/3 e Palëve kanë depozituar një instrument të pranimi të ndryshimit te Qeveria Depozituese. Për më tej, ndryshimi do të hyjë në fuqi për ndonjë Palë tjetër 60 ditë pasi kjo Palë depoziton instrumentin e saj për pranimin e ndryshimit të bërë.

Neni 18

Vendimi i kundërshtimeve

1. Çdo kundërshtim që mund të ngrihet midis dy ose më shumë Palëve për interpretimin ose aplikimin e kërkesave të kësaj Konvente, do të bëhet objekt i bisedimeve midis Palëve të lidhura me këtë kundërshtim.

2. Nëse kundërshtimi nuk mund të zgjidhet, sipas pikës 1 të këtij neni, Palët duhet që, me pëlqimin e ndërsjellë, të paraqesin kundërshtimin në gjyq, veçanërisht te Trupi i Përhershëm Gjykues në Hagë dhe Palët që e paraqesin atë duhet t'i përmbahen vendimit të gjyqit.

Neni 19

Nënshkrimi

Kjo Konventë duhet të hapet për nënshkrim në Uashington deri më 30 prill 1973 dhe më pas në Bernë deri më 31 dhjetor 1974.

Neni 20

Ratifikimi, pranimi, aprovimi

Kjo Konventë do të jetë objekt i ratifikimit, pranimi ose aprovimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimi ose aprovimit duhet të depozitohen te Qeveria e Konfederatës Zvicerane, që do të jetë Qeveria Depozituese.

Neni 21

Hyrja

Kjo Konventë do të jetë e hapur me afat të pacaktuar për hyrje. Instrumentet e hyrjes duhet të depozitohen te Qeveria Depozituese.

Neni 22

Hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë do të hyjë më fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumentit të dhjetë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes te Qeveria Depozituese.

2. Për çdo shtet që ratifikon, pranon ose aprovon këtë Konventë ose hyn pas depozitimit të instrumentit të dhjetë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes, kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi 90 ditë pas depozitimit prej këtij shteti të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes.

Neni 23

Rezervat

1. Kërkesat e kësaj Konvente nuk do të jenë objekt i rezervave të përgjithshme. Rezerva specifike mund të pranohen në përputhje me kërkesat e këtij neni dhe neneve 15 dhe 16.

2. Çdo shtet mundet që, në kohën e depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes, të paraqesë një rezervë specifike për:

a) një specie të përfshirë në shtojcën I, II ose III;

b) një pjesë ose derivat specifikuar në lidhje me një specie të përfshirë në shtojcën III.

3. Derisa një Palë të tërheqë rezervën e saj të pranuar sipas kërkesave të këtij neni, ajo do të trajtohet si shtet dhe jo si Palë në këtë Konventë në përputhje me tregtinë e specieve të veçanta ose pjesëve ose derivateve të specifikuara në këtë rezervë.

Neni 24

Denoncimi

Çdo Palë mund ta denoncojë në çdo kohë këtë Konventë me një njoftim të shkruar te Qeveria Depozituese. Denoncimi do të bëhet i efektshëm 12 muaj, pasi Qeveria Depozituese ka marrë njoftimin.

Neni 25

Depozitimi

1. Originali i kësaj Konvente, në gjuhët kineze, angleze, franceze, ruse dhe spanjolle, ku çdo version duhet të jetë i njëjtë, duhet të depozitohet te Qeveria Depozituese, e cila duhet të transmetojë kopje të vulosura tek të gjitha shtetet që e kanë nënshkruar atë ose depozituar instrumentet e pranimit.

2. Qeveria Depozituese duhet të informojë të gjitha shtetet nënshkruese që hyjnë dhe Sekretariatin për firmosjen, depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes, hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, ndryshimeve, dorëzimit dhe tërheqjes së rezervave dhe njoftimeve të denoncimit.

3. Sapo kjo Konventë të hyjë në veprim, një kopje e vulosur duhet të transmetohet prej Qeverisë Depozituese te Sekretariati i Kombeve të Bashkuara për regjistrim dhe publikim në përputhje me nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara.

Në praninë e tyre përfaqësuesit nënshkrues, të caktuar për këtë qëllim, nënshkruan këtë Konventë. Bërë në Uashington, më 3 mars 1973.

Shtojcat I dhe II

Janë miratuar nga Konferenca e Palëve dhe hyjnë në fuqi më 16 shkurt 1995.

Shpjegim

1. Speciet që përfshihen në këto shtojca shpjegohen me:

a) emrin e species;

b) të gjitha speciet që përfshihen në një takson më të lartë ose në një pjesë të caktuar.

2. Shkurtimi “spp.” është përdorur për të treguar të gjitha speciet e një taksoni më të lartë.

3. Përcaktime të tjera për taksonet më të larta se speciet janë bërë për arsye informimi ose klasifikimi.

4. Shkurtimi “p.e.” është përdorur për të treguar speciet që mund të zhduken.

5. Një (*) vendosur tek emri i një speciejë ose taksoni më të lartë tregon që një ose më shumë popullata të ndara gjeografikisht, nënspeciet ose ekzemplarët e këtyre specieve ose taksoni janë përfshirë

në shtojcën I dhe janë përjashtuar nga shtojca II.

6. Dy yje (**) vendosur tek emri i një speciejë ose taksoni më të lartë tregon që një ose më shumë popullata të ndara gjeografikisht, nënspeciet ose ekzeplarët e këtyre specieve ose taksoni janë përfshirë në shtojcën I dhe janë përjashtuar nga shtojca II.

7. Simboli (-) dhe një numër pas tij vendosur tek emri i një speciejë ose taksoni më të lartë tregon që popullatat e ndara gjeografikisht të përcaktuara, speciet, grupet e specieve ose familjet e tyre ose taksonet janë përjashtuar nga shtojca në fjalë, si vijon:

- 101 Popullata e Groenlandës Perëndimore
- 102 Popullatat e Butanit, Indisë, Nepalit dhe Pakistanit
- 103 Popullata e Australisë
- 104 Popullata e Shteteve të Bashkuara të Amerikës
- 105 Kili: pjesë e popullatës së Provincës Parinakota, Rajoni i Tarapakës – Peru: e gjithë popullata
- 106 Popullatat e Afganistanit, Butanit, Indisë, Maynmarit, Nepalit dhe Pakistanit.
- 107 Cathartidae
- 108 Melopsittacus undulatus, Nymphicus hollandicus dhe Psittacula krameri
- 109 Popullata e Ekuadorit, objekt i kuotave zero të eksportit në 1995 dhe 1996 dhe kuotave vjetore të eksportit të miratuara nga Sekretariati i CITES dhe grupi i specialistëve për Krokodilin i IUCN/SSC
- 110 Popullatat e Botsvanës, Etiopisë, Kenias, Malavisë, Mozambikut, Afrikës së Jugut, Republikës së Bashkuar të Tanzanisë, Zambias dhe Zimbabves dhe popullatat e vendeve në vijim objekt i kuotave të përcaktuara vjetore të eksportit:

	1995	1996	1997
Madagaskari	4.700	5.200	5.200
(ekzemplarët e fermave:	4.500	5.000	5.000
Ekzemplarët e egër të zhurmshëm:	200	200	200
Uganda	2.500	2.500	2.500

Veças nga ekzemplarët e fermave, Republika e Bashkuar e Tanzanisë do të autorizojë eksportin e jo më shumë se 1100 ekzemplarëve të egër (përfshirë 100 trofe gjahu) në 1995 dhe 1996 dhe një numër që duhet miratuar në 1997 nga Sekretariati i CITES dhe grupi i specialistëve për krokodilin IUCN /SSC.

- 111 Popullatat e Australisë, Indonezisë dhe Papua Guinesë së Re
- 112 Popullata e Kilit
- 113 Të gjitha speciet që nuk janë të shijshme
- 114 Aloe vera, e emërtuar dhe Aloe barbadensis

8.Simboli (+) ndjekur prej një numri e vendosur tek emri i një speciejë ose taksoni më të lartë tregon që vetëm popullatat e ndara të caktuara gjeografikisht, nënspeciet ose ekzemplarët e atyre specieve ose taksonëve janë përfshirë në shtojcën në fjalë, si vijon:

- +201 Popullatat e Butanit, Indisë, Nepalit dhe Pakistanit
- +202 Popullatat e Butanit, Kinës, Meksikës dhe Mongolisë
- +203 Popullatat e Kamerunit dhe Nigerisë
- +204 Popullata e Azisë
- +205 Popullata e Amerikës Qendrore dhe Veriore
- +206 Popullatat e Bangladeshit, Indisë dhe Tailandës
- +207 Popullata e Indisë

- +208 Popullata e Australisë
- +209 Popullata e Afrikës së Jugut
- +210 - Kili: pjesë e popullatës së Provincës Parinakota, Rajonit të Tarapakës-Peru: e gjithë popullata
- +211 Popullatat e Afganistanit, Butanit, Indisë. Maynmarit, Nepalit dhe Pakistanit
- +212 Popullatat e Meksikës
- +213 Popullatat e Algjerisë, Burkina Fasos, Kamerunit, Republikës së Afrikës Qendrore, Cadit, Malit, Mauritanisë, Marokut, Nigerisë, Senegalit dhe Sudanit
- +214 Popullata e Seishelleve
- +215 Popullata e Europës, përveç zonave që më parë i takonin ish-Bashkimit Sovjetik.
- +216 Të gjitha speciet e Zelandës së Re
- +217 Popullata e Kilit

9. Simboli (=) ndjekur nga një numër e vendosur pranë emrit të një specieje ose një taksoni më të lartë tregon që emri i atyre specieve ose taksoni duhet të interpretohet si vijon:

- =301 Përmendur dhe si *Phalanger maculatus*
- =302 Përfshin familjen *Tupaiaidae*
- =303 Më parë përfshirë në familjen *Lemuridae*
- =304 Më parë njohur si nënspecie e *Callithrix jacchus*
- =305 Përfshin sinonimin gjinor *Leontideus*
- =306 Më parë përfshirë në specien *Saguimys oedipus*
- =307 Më parë njohur si *Alouatta (villosa)*
- =308 Përfshin sinonimin *Ceropithecus rolaway*
- =309 Më parë përfshirë në gjininë *Papio*
- =310 Përfshin sinonimin gjinor *Simias*
- =311 Përfshin sinonimin *Colobus badius kirkii*
- =312 Përfshin sinonimin *Colobus badius rufomitatus*
- =313 Përfshin sinonimin gjinor *Rhinopithecus*
- =314 Gjithashtu njihet si *Presbytis enetellus*
- =315 Gjithashtu njohur si *Presbytis geei* dhe *Semnopithecus geei*
- =316 Gjithashtu njohur si *Presbytis pileata* dhe *Semnopithecus pileatus*
- =317 Përfshin sinonimet *Bradypus boliviensis* dhe *Bradypus griseus*
- =318 Përfshin sinonimin *Priodontes giganteus*
- =319 Përfshin sinonimin *Physeter macrocephalus*
- =320 Përfshin sinonimin *Eschrishtius glaucus*
- =321 Më parë përfshin në gjininë *Balaena*
- =322 Më parë përfshirë në gjininë *Dusicyon*
- =323 Përfshin sinonimin *Dusicyon fulvipes*
- =324 Përfshin sinonimin gjinor *Fennecus*
- =325 Gjithashtu njohur si *Selenarctos thibetanus*
- =326 Gjithashtu njohur si *Aonyx microdon* ose *Paraonyx microdon*
- =327 Më parë përfshirë në gjininë *Lutra*
- =328 Më parë përfshirë në gjininë *Lutra*; përfshin sinonimet *Lutra annectens*, *Lutra enudris*, *Lutra incarum* dhe *Lutra platensis*
- =329 Përfshin sinonimin *Eupleres major*
- =330 Gjithashtu njohur si *Hyaena brunnea*
- =331 Gjithashtu njohur si *Felis caracal* dhe *Lynx caracal*
- =332 Më parë përfshin në gjininë *Felis*
- =333 Gjithashtu njohur si *Felis pardina* ose *Felis lynx pardina*
- =334 Më parë përfshirë në gjininë *Panthera*

- =335 Gjithashtu njohur si *Equus asinus*
=336 Më parë përfshirë në specien *Aquus hemionus*
=337 Gjithashtu njohur si *Equus caballus przewalskii*
=338 Gjithashtu njohur si *Cheoeropsis liberiensis*
=339 Gjithashtu njohur si *Cervus porcinus annamiticus*
=340 Gjithashtu njohur si *Cervus porcinus calamianensis*
=341 Gjithashtu njohur si *Cervus porcinus kuhlii*
=342 Gjithashtu njohur si *Cervus dama mesopotamicus*
=343 Përfshin sinonimin *Bos frontalis*
=344 Përfshin sinonimin *Bos grunniens*
=345 Përfshin sinonimin gjinor *Novibos*
=346 Përfshin sinonimin gjinor *Anoa*
=347 Gjithashtu njohur si *Damaliscus dorcas dorcas*
=348 Më parë përfshirë në speciet *Naemohedus goral*
=349 Gjithashtu njohur si *Capricornis sumatraensis*
=350 Përfshin sinonimin *Oryx tao*
=351 Përfshin sinonimin *Ovis aries ophion*
=352 Gjithashtu njohur si *Rupicapra rupicapra ornata*
=353 Gjithashtu njohur si *Pterocnemia pennata*
=354 Gjithashtu njohur si *Sula abbotti*
=355 Gjithashtu njohur si *Ciconia ciconia boyciana*
=356 Përfshin sinonimet *Anas chlorotis* dhe *Anas nesiotis*
=357 Gjithashtu njohur si *Ana platyrhynchos laysanensis*
=358 Ndoshta një hibrid midis *Anas platyrhynchos* dhe *Anas superciliose*
=359 Gjithashtu njohur si *Aquila heliaca adalberti*
=360 Gjithashtu njohur si *Chondrohierax wilsonii*
=361 Gjithashtu njohur si *Falco peregrinus* *babylonuc* dhe *Falco peregrinus* *pelegrinoides*
=362 Gjithashtu njohur si *Crax mitu mitu*
=363 Më parë përfshirë në gjininë *Aburria*
=364 Më parë përfshirë në speciet *Crossoptilon crossoptilon*
=365 Më parë përfshirë në speciet *Polyplectron malacense*
=366 Përfshin sinonimin *Rheinardia nigrescens*
=367 Gjithashtu njohur si *Tricholimnas sylvestris*
=368 Gjithashtu njohur si *Choriotis nigreps*
=369 Gjithashtu njohur si *Houbaropsis bengalensis*
=370 Gjithashtu njohur si *Amazona dufresniana rhodocorytha*
=371 Shpesh përmend me një emër të pasaktë *Ara caninde*
=372 Gjithashtu njohur si *Cyanoramphus novaezelandiae cookii*
=373 Gjithashtu njohur si *Opopsitta diophthalma coxeni*
=374 Gjithashtu njohur si *Pezoporus occidentalis*
=375 Më parë përfshirë në specien *Psephotus Chrysopterygius*
=376 Gjithashtu njohur si *Psittacula krameri echo*
=377 Më parë përfshirë në gjininë *Gallirex*; gjithashtu njohur is *Tauraco porphyreolophus*
=378 Gjithashtu njohur si *Otus gurneyi*
=379 Gjithashtu njohur si *Ninox novaeseelandiae royana*
=380 Më parë përfshirë në gjininë *Glaucis*
=381 Përfshin sinonimin gjinor *Ptilolaemus*
=382 Më parë përfshirë në gjininë *Rhinoplax*
=383 Gjithashtu njohur si *Pitta brachyura nympha*
=384 Gjithashtu njohur si *Muscicapa ruecki* ose *Niltava ruecki*

- =385 Gjithashtu njohur si *Dasyomis brachypterus longirostris*
- =386 Gjithashtu njohur si *Meliphaga cassidix*
- =387 Më parë përfshirë në gjininë *Spinus*
- =388 Më parë njohur si *Kachuga tecta tecta*
- =389 Përfshin sinonimet gjinore *Nicoria* dhe *Geoemyda* (pjesë të saj)
- =390 Gjithashtu njohur si *Geochelone elephantopus*; gjithashtu njohur në gjininë *Testudo*
- =391 Gjithashtu njohur në gjininë *Testudo*
- =392 Gjithashtu njohur në gjininë *Aspideretes*
- =393 Më parë përfshirë në *Podacnemis* spp.
- =394 Përfshin *Alligatoridae*, *Crocodylidae* dhe *Gavialidae*
- =395 Gjithashtu njohur si *Crocodylus mindorensis*
- =396 Më parë përfshirë tek *Chamaeleo* spp.
- =397 Gjithashtu njohur si *Constrictor constrictor occidentalis*
- =398 Përfshin sinonimin *Python molurus pimbura*
- =399 Përfshin sinonimin *Pseudoboa cloelia*
- =400 Gjithashtu njohur si *Hydrodynastes gigas*
- =401 Përfshin sinonimin gjinor *Megalobatrachus*
- =402 Sensus D'Abrera
- =403 Gjithashtu njohur si *Conchodromus dromas*
- =404 Gjithashtu njohur në gjininë *Dysnomia* dhe *Plagiola*
- =405 Përfshin sinonimin gjinor *Proptera*
- =406 Gjithashtu njohur në gjininë *Caranculina*
- =407 Gjithashtu njohur si *Megaloniaias nickliniana*
- =408 Gjithashtu njohur si *Cyrtonaias tampicoensis tecomatensis* dhe *Lampsilis tampicoensis tecomatensis*
- =409 Përfshin sinonimin gjinor *Micromya*
- =410 Përfshin sinonimin gjinor *Papuina*
- =411 Përfshin vetëm familjen *Helioporidae* me një specie *Heliopora coerulea*
- =412 Gjithashtu njohur si *Podophyllum emodi* dhe *Sinopodophyllum hexandrum*
- =413 Gjithashtu njohur në gjininë *Echinocactus*
- =414 Gjithashtu njohur si *Lobeira macdougallii* ose *Nopalxochia macdougallii*
- =415 Gjithashtu njohur si *Echinocereus lindsayi*
- =416 Gjithashtu njohur si *Wilcoxia schmollii*
- =417 Gjithashtu njohur në gjininë *Coryphantha*
- =418 Gjithashtu njohur si *Solisia pectinata*
- =419 Gjithashtu njohur si *Backebergia militaris*
- =420 Gjithashtu njohur në gjininë *Toumeya*
- =421 Përfshin sinonimin *Ansistrocactus tobuschii*
- =422 Gjithashtu njohur në gjininë *Neolloydia* ose në gjininë *Echinomastus*
- =423 Gjithashtu njohur në gjininë *Toumeya* ose në gjininë *Pediocactus*
- =424 Gjithashtu njohur si në gjininë *Neolloydia*
- =425 Gjithashtu njohur si *Saussurea lappa*
- =426 Përfshin *Euphorbia cylindrifolia* ssp. *tuberifera*
- =427 Gjithashtu njohur si *Euphorbia capsaintemariensis* var. *tulearensis*
- =428 Gjithashtu njohur si *Engelhardia pterocarpa*
- =429 Përfshin *Aloe compressa* var. *rugosquamosa* dhe *Aloe compressa* var. *schistophila*.
- =430 Përfshin *Aloe haworthioides* var. *aurantiaca*
- =431 Përfshin *Aloe laeta* var. *maniaensis*
- =432 Përfshin familjet *Apostasiaceae* dhe *Cypripediaceae* për nënfamiljet *Apostasioideae* dhe *Cypripedioodeae*
- =433 Gjithashtu njohur si *Sarracenia rubra alabamensis*

- =434 Gjithashtu njohur si *Sarracenia rubra jonesii*
- =435 Përfshin sinonimin *Stangeria paradoxa*
- =436 Gjithashtu njohur si *Toxus baccata ssp. wallichiana*
- =437 Përfshin sinonimin *Welwitschia bainesii*

10. Simboli (o) ndjekur nga një numër vendosur pranë emrit të një speciejë ose një taksoni më të lartë do të shpjegohet si vijon:

- 0501 Ekzemplarët shtëpiakë nuk janë objekt i kërkesave të Konventës
- 0502 Kuotat vjetore të eksportit për ekzemplarët e gjallë dhe trofetë e gjahut janë si vijon:
 - Botsvana 5
 - Namibia 150
 - Simbabve 50
- Tregtia e këtyre ekzemplarëve është objekt i kërkesave të nenit 3 të kësaj Konvente.
- 0503 Për qëllim të veçantë për lejimin e tregtisë ndërkombëtare për kafshët e gjalla në destinacione të përshtatshme dhe të pranueshme dhe trofetë e gjahut
- 0504 Për qëllim të veçantë për lejimin e tregtisë ndërkombëtare të leshit të qethur prej “vicuñas” të popullatave të përfshira në shtojcën II (shiko+210) dhe në inventarin aktual në Peru të 3249 kg lesh dhe veshje dhe të tjera. Ana e kundërt e veshjes duhet të mbajë shenjë e miratuar prej shteteve të lidhura me specien, që janë nënshkruese të “Convenio para la Conservación y Manejo de la Vicuña” dhe në anët fjalët “Vicuñandes – Chile” ose “Vicuñandes-Peru”, varet nga vendi i origjinës.
- 0505 Fosilet nuk janë objekt i kushteve të Konventës
- 0506 Eksporti i bimëve të rritura të species. *Pachypodium brevicaule* nuk është i lejuar deri në takimin e 10 të Palëve.
- 0507 Kulturat që rriten me farë ose me inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile nuk janë objekt i kërkesave të Konventës.

11. Në përputhje me nenin 1 paragrafi b nënparagrafi (iii) të Konventës, simboli (#) ndjekur prej një numri, vendosur pranë emrit të një specie ose taksoni më të lartë përfshirë në shtojcën II, përcakton pjesë ose derivate, që janë specifikuar për qëllime të Konventës si vijon:

- # 1 Përcakton të gjitha pjesët dhe derivatet, përveç:
 - a) farat, sporet dhe pjalmën;
 - b) kulturat që rriten me farë ose me inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile.
- # 2 Përcakton të gjitha pjesët dhe derivatet, përveç:
 - a) farave dhe pjalmët;
 - b) kulturave që rriten me farë ose me inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile;
 - c) prejardhjet kimike.
- # 3 Përcakton rrënjët dhe pjesët e dukshme
- # 4 Përcakton të gjitha pjesët dhe prejardhjet, përveç:
 - a) farave dhe pjalmët;
 - b) kulturave që rriten me farë ose me inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile;
 - c) frutat dhe pjesë e prejardhje të bimëve natyrale ose artificiale të shumëzuara;
 - d) bashkime kërcelli të ndara (mbushje) dhe pjesë e prejardhje të bimëve të shumëzuara natyrisht ose artificialisht të gjinisë *Opuntia nüngjinia Opuntia*.
- # 5 Përcakton trupat për sharrim, drurët e sharruar dhe rimesot.
- # 6 Përcakton trupat, ashklat e drurit dhe materialin e thyeshëm të papunueshëm.

- # 7 Përcakton të gjitha pjesët dhe prejardhjet, përveç:
a) farave dhe pjalmi;
- b) kulturat që rriten me farë ose inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile;
- c) lule të prera të bimëve të shumëzuara artificialisht;
- d) frutat dhe pjesët e prejardhjet e bimëve të shumëzuara artificialisht të gjinisë Vanilla.
- # 8 Përcakton të gjitha pjesët dhe prejardhjet, përveç:
a) farave dhe pjalmi;
- b) kulturave që rriten me farë ose inde të marra in vitro, në ambient të ngurtë ose të lëngshëm, transportuar në mbajtëse sterile;
- c) prodhime farmaceutike të përfunduara.

12. Kur thuhet që asnjë prej specieve ose taksonit më të lartë të florës përfshirë në shtojcën I është shënuar që hibridet e tij duhet të trajtohen në përputhje me kushtet e nenit III të Konventës, kjo nënkupton që hibridet e shumëzuara artificialisht prodhuar prej një ose më shumë prej këtyre specieve ose taksonëve mund të trajtohen me certifikatë të shumëzimit artificial dhe që farat dhe pjalmi, lulet e prera, kulturat e rritura me farë ose inde të marra in vitro, në mjedis të ngurtë ose të lëngët, transportuar në mbajtëse sterile të këtyre hibrideve, nuk janë objekt i kërkesave të Konventës.